



Parlamentul
Republicii Moldova

OS nr. 24
30.05. 2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectului de lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor (nr.97 din 12.04.2023)

În conformitate cu art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, în urma examinării proiectul de lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor și în baza demersului Ministerului Justiției, prezint următoarele amendamente:

1) La art. 3:

alin. (1) lit. e), f) va avea următorul conținut:

„e) deținerea calităților personale precum: verticalitatea, corectitudinea, capacitatea de a gestiona situațiile stresante, capacitatea analitică, capacitatea de a lua decizii, atestată prin rezultatul testării psihologice.”

f) deținerea capacității de a înțelege și de a soluționa situații juridice complexe;”

alin.(1) se completează cu lit. g), care va avea următorul conținut:

„g) alte aspecte, stabilite prin regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii conform alin. (2)”.

alin.(2)-(3) va avea următorul conținut:

„(2) Întrunirea de către candidatul la funcția de judecător a criteriilor stabilite la alin. (1) lit. b), c), d) se stabilește de Colegiu, iar întrunirea criteriilor stabilite la alin. (1) lit. e) – f) se stabilește de Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) Lista documentelor confirmative pentru fiecare criteriu, procedura și metodologia de acordare și calculare a punctajului, metodologia de efectuare a interviului candidaților la funcția de judecător se stabilesc prin regulament, aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Regulamentul se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.”

se completează cu alin.(4), care va avea următorul conținut:

(4) La selecția candidaților la funcția de judecător, media de concurs se calculează după cum urmează: 60% constituie nota obținută la examenul susținut în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției, 20% constituie punctajul acordat de Colegiu și 20% constituie punctajul acordat de Consiliul Superior al Magistraturii.

2) La art. 6, alin.(4) va avea următorul conținut:

„(4) În cazul acordării calificativului “insuficient”, judecătorul este supus evaluării extraordinare în termenul stabilit de Colegiu, care nu poate fi mai mic de 1 an. Acordarea calificativului “insuficient” la două evaluări consecutive constituie temei pentru eliberarea din funcție a judecătorului.

3) La art. 7 alin.(4):

în partea introductivă de exclus cuvântul „profesională”;

litera b) de expus în următoarea redacție:

„b) numărul sancțiunilor disciplinare aplicate și a procedurilor disciplinare în curs de examinare în perioada supusă evaluării pentru încălcarea art. 4 alin. (1) lit. a), d), e), f), l), m¹), n) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;”

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) integritatea financiară.”

4) La art.8:

la alin.(1) lit. a), se exclude cuvântul „ordinară”.

alin.(2) va avea următorul conținut:

„(2) Evaluarea extraordinară efectuată în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c), d) și e) nu poate fi solicitată dacă în ultimii 2 ani judecătorul a fost supus evaluării.”

La alin.(8), sintagma „(3) – (8)” se modifică cu sintagma „(3)-(7)”

5) Articolul 10 va avea următorul conținut:

„(1) Colegiul este un organ specializat din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii responsabil de asigurarea selecției candidaților pentru funcția de judecător, promovării judecătorilor la instanțe judecătorești superioare, numirii judecătorilor în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță judecătorească, precum și de asigurarea evaluării performanțelor judecătorilor.

(2) Colegiul este format din 7 membri și activează în următoarea componență:

a) 4 judecători;

b) 3 reprezentanți ai societății civile.

(3) Membrii Colegiului sunt detașați pe durata exercitării mandatului de membru al acestuia. După obținerea calității de membru, funcțiile administrative deținute anterior de către aceștia devin vacante de drept.

(4) Mandatul membrului Colegiului este de 4 ani. Membrul Colegiului nu poate fi reales sau numit pentru încă un mandat. Membrul al cărui mandat a expirat asigură interimatul funcției respective până la numirea sau alegerea unui nou membru.

6) La art.12:

alin.(1) va avea următorul conținut:

„(1) Doi membri ai Colegiului din rândul judecătorilor sunt aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor.”

la alineatul (2) după cuvintele „de membru al Colegiului” de completat cu cuvintele „prevăzută la alineatul (1)”

alineatul (3) va avea următoarea redacție:

„(3) Doi membri ai Colegiului din rândul judecătorilor, precum și cei trei din rândul reprezentanților societății civile sunt numiți de către Consiliul Superior al Magistraturii, fiind selectați prin concurs public, organizat de Consiliu.”

7) Art.21 se completează cu alin.(4), cu următorul conținut:

„(4) Condițiile și modul de salarizare a membrilor Consiliului de selecție și evaluare a judecătorilor sunt stabilite de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.”

8) La art. 24 alin. (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) se abrogă alineatele (2)-(4) din articolul VIII din Legea nr. 85/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 256–264, art. 545)”

lit.b) din proiectul de lege va deveni respectiv lit.c).

9) La art.24:

alin.(3) va avea următorul conținut:

(3) Consiliul Superior al Magistraturii:

a) în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării prezentei legi va anunța concursul pentru ocuparea funcțiilor de membru în Colegiu.

c) în termen de până la 3 zile de la finalizarea etapei de înscriere în concurs va transmite spre examinare Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, create prin Legea nr. 26/2022 dosarele tuturor candidaților la funcția de membru al Colegiului, și după caz cererile depuse în condițiile alineatului (5).

d) în termen de 10 zile de la evaluarea integrității ultimului candidat de către Comisia de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, se va convoca pentru

stabilirea datei ședinței Adunării Generale a Judecătorilor, în cadrul căreia urmează a fi aleși membrii Colegiului.

e) va transmite dosarele tuturor candidaților la funcția de membru al Colegiului spre examinare Comisiei de evaluare a integrității.

La alin. (5) după sintagma „5 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”.

10) Art.25 va avea următorul conținut:

„(1) Termenele calculate pentru procedurile în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi în cadrul Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și în cadrul Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor se întrerup, până la data constituirii Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor. Termenele scurse până la această dată nu se iau în calcul la stabilirea noilor termene de procedură.

(2) Până la numirea în funcție a 2/3 din membrii Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, Consiliul Superior al Magistraturii va efectua evaluarea și selecția candidaților la funcția de judecător.

(3) Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 72, art. 103), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. „La art.3, alin.(8) se abrogă”

2.La articolul 14 alineatul (8) litera b) va avea următorul cuprins:

„b) admiterea cererii de contestare și dispunerea reevaluării candidaților nepromovați în cazul constatării admiterii de către Comisia de evaluare în cadrul procedurii de evaluare a unor erori procedurale grave, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare, precum și dacă există circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat.”

3. La articolul 15 alineatul (1), textul „30 iunie” se substituie cu textul „finalizarea examinării de către Curtea Supremă de Justiție a ultimei contestații depuse împotriva hotărârii Comisiei de evaluare conform art.14”.

11) Anexa nr. 4 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441–447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

În tabelul nr. 1 la rubrica „Consiliul Superior al Magistraturii” de completat cu poziția „Membrul Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor”, în coloana a treia de indicat cifrele „115”, iar în coloana a patra de indicat cifrele „10,85”.

12) Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. la articolul 24, alin.(1¹):

lit.b) va avea următorul cuprins:

„b) colegiul disciplinar a propus eliberarea din funcție, iar suspendarea acestuia este proporțională cu situația care a stat la baza ei. La solicitarea judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii poate amâna suspendarea până la examinarea propunerii de eliberare din funcție.

2. la articolul 24¹ alin.(2), după cuvintele „în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii ” se completează cu cuvintele, „în cadrul Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor”;



Olesea STAMATE

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Argumentare

Prezentul amendament vine să ajusteze prevederile proiectului de lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor

În acest context, pentru fiecare modificare expunerile vor fi separate.

1) *Actualmente, parcurgerea „testului psihologic” de către candidații la funcția de judecător constituie una din etapele de admitere la INJ. Subliniem că la etapa selectării pentru numirea în funcție, candidații nu sunt evaluați psihologic. Considerăm că această evaluare trebuie să aibă loc, pentru a garanta numirea unor persoane sănătoase din punct de vedere psihic. Or, în virtutea responsabilităților ce revin funcției de judecător, aceasta nu poate fi încredințată unor persoane cu devieri/probleme psihice. La noul alin.(2), Completarea are drept scop divizarea sarcinii de apreciere a criteriilor între CSM și Colegiul de evaluare. Acest lucru este necesar pentru a optimiza procesul de selecție și evaluare. La alin (4), modificare este necesară deoarece, în actuala redacție a proiectului de lege, CSM este practic exclus din procesul de acordare a punctajului, iar rolul acestuia se reduce la unul formal. Pentru asigurarea implicării CSM în procesul de selecție a candidaților la funcția de judecător, se propune ca 20 % din nota finală să-i aparțină acestuia. De asemenea, se propune mărirea cotei procentuale a examenului de absolvire a INJ la 60%, or, rezultatul acestuia trebuie să constituie baza pentru acordarea notei finale. Precizăm că în perioada de tranziție, până la constituirea CSEJ, în baza dispozițiilor finale și tranzitorii, CSM va deține de facto 40 % din nota finală (cele 20% ale CSEJ + cele 20% ale CSM).*

2) *Stabilirea expresă a termenului de 1 an pentru efectuarea evaluării repetate (extraordinare) este necesară pentru a evita evaluarea judecătorului la un interval mai mic de timp, fapt ce ar diminua din valoarea evaluării.*

3) *Completarea este necesară pentru a garanta că în procesul de evaluare a performanțelor se va ține cont și de plângerile depuse împotriva judecătorului evaluat, care sunt încă în curs de examinare. În regulamentul aprobat de CSM urmează a fi stabilite detalii, cum ar fi: numărul plângerilor, tipul acestora, caracterul repetitiv etc. De asemenea, în regulamentul aprobat de CSM urmează a fi stabilite detalii pentru indicatorul „integritatea financiară”. Preciză că actualmente, din punct de vedere al Legii nr. 133/2016, se consideră încălcare, dacă se depistează o „diferență substanțială”, adică o depășire a diferenței de 20 salarii medii pe economie dintre averea/veniturile deținută la momentul devenirii subiect al declarării și averea/veniturile deținute la momentul verificării. Considerăm că diferențele de până la 20 salarii medii pe economie trebuie verificate de Colegiul de selecție și evaluare. În context, precizăm că proiectul de lege deja prevede la art. 22 alin. (2) faptul că Colegiul și secretariatul acestuia vor avea acces la diverse sisteme informaționale. Astfel, Colegiu va fi apt să verifice aspectele de integritate financiară.*

4) Modificarea de la lit. a) este necesară pentru ca prevederea respectivă să poată fi aplicată și în raport cu evaluarea extraordinară. Același argument este valabil și pentru modificarea de la alin. (2). Un alt scop urmărit este de a evita supraîncărcarea colegiului cu evaluări extraordinare.

5) Reducerea numărului membrilor de la 9 la 7 este necesară din considerentul detașării membrilor.

6) Aceste ajustări sunt necesare pentru a evita posibilele baicotări/blocări de către AGJ a procesului de numire a majorității membrilor din Colegiul de evaluare.

7) Modalitatea de salarizare a membrilor colegiului va fi prevăzută de legea cu privire la salarizare.

8) Modificarea Legii nr. 85/2016 are drept scop excluderea unor neconcordanțe dintre dispozițiile finale ale acesteia în raport cu prevederile Legii nr. 544/1995 și Legii nr. 152/2006 cu privire la Institutul Național al Justiției, referitoare la vechimea în muncă în specialitățile juridice care dă dreptul de a candida la funcția de judecător. Actualmente vechimea în muncă respectivă este de 5 ani, fiind stabilită în art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 152/2006. În anul 2016, în dispozițiile finale și tranzitorii ale Legii nr. 85/2016 a fost creat un mecanism de selecție a judecătorilor, paralel celui reglementat în Legea nr. 152 cu privire la INJ și Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului. Astfel, potrivit dispozițiilor finale din Legea nr. 85/2016, începând cu 1 ianuarie 2020, CSM a fost abilitat cu dreptul de a stabili o listă adițională de specialități juridice care oferă dreptul de a candida în baza vechimii în muncă la funcția de judecător. La fel, a fost majorat termenul de la 5 la 7 ani pentru vechimea respectivă. Unificarea sistemului de accedere în funcția de judecător în baza vechimii în muncă reprezintă un angajament asumat prin Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021 (a se vedea acțiunea nr. 1.1.4 lit. b) din Planul de acțiuni).

9) Aceste completări sunt necesare pentru a spori claritatea dispozițiilor finale, pentru a asigura celeritatea proceselor necesare pentru implementarea eficientă a prevederilor legii și responsabilizarea subiecților implicați în aceste procese.

Intervenția este necesară în scopul concretizării termenului stabilit de lege pentru comunicarea de către candidați a disponibilității și interesului de a participa la concursul de ocupare a funcțiilor vacante în noul Colegiu.

10) De asemenea, Completarea este necesară din considerentul că Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor își va înceta activitatea la data intrării în vigoare a legii. Potrivit proiectului, cele două colegii vor fi comasate, urmând a fi evaluați candidații la funcțiile de membri în noul Colegiu.

12) Modificarea Legii nr. 544/1995 este necesară pentru aduce în concordanță prezenta lege cu cea modificată. De asemenea, o altă modificare este întru executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 4/2023.